

prijetna vonjava iz vode. Zakaj da to majhno jezero razširja vonj, je kaj lahko tolmačiti. Avstralija je edini del sveta, na katerem uspeva rastlina, ki daje kadilo, ki nikakor ne zaostaja za dišečo arabsko smolo. Tucan-jezero preskrbuje z vodo potok, ki se vije več kilometrov na dolgo po nepregledni ravni, ki je porastena z divjimi kadilnimi rastlinami, kojih dišeči prah s cvetja odnaša potok že tisočletja v jezero. Jezero ne odteka, ampak voda samo izhlapeva in oddaja prijeten duh. Ako se kedo okoplje v tem jezeru, mu telo diši, kakor bi se bil namazal z dišečim mazilom. Domačinom, ki so prebivali nekdanj v okolici jezera, je služila dišeča voda za vse mogoče čarovnije. Danes uporablja vodo iz Tucan-jezera velika pralnica v mestu Perth, ki jo meša med vodo za pranje in na ta način oprano perilo diši.

Sladka voda.

V severni Nebraski v Združenih državah Severne Amerike je večji ribnik, ki je za učenjake pravcata uganaka. V nekdanji ilovnatih jami se je napravil vsled deževnih dotokov majhen ribnik. Pred par leti pa je kljub suši naraščala v ribniku voda od dne do dne, se razlila po dolini in napravila jezero, ki meri v premeru 1 km. Slučajno so opazili, da je voda iz v kratkem nastalega jezera tako sladka, kakor bi bil v njej raztopljen sladkor. Gotovo je, da se je odprl v prvotno mlaiko podzemeljski izvirek, a odkod ta sladkoba? V jezero so spustili ribe in rake, ki so na začudenje v zelo kratkem času močno zrasli, kar je gotovo povzročila sladka voda. Ameriška vlada je poslala k jezeru znanstveno ekspedicijo, ki bo raziskala zagonetno zadevo.

Potok, ki si aminja barvo.

V severnem Natalu v južni Afriki je potok Huta, ki je vreden omenka, kar se tiče barve vode. Takoj pri izvriku je voda potoka čista in kristal a kakor vsaka druga. Po toku 8 km potok

izgine pod neznaten hrib in ga ni videti 7000 m na 'go. Ko se zopet prikaže izpod skalovja v podzemeljski jami, je voda popolnoma indigo-plava. Še le pozneje, ko privzame modri potok več drugih dotokov, zgublja voda plavo barvo in pri iztoku je že navadne barve. Znanstveniki razlagajo domnevno ta pojav na ta način, da teče potok pod skalovjem skozi naravne zaloge bakrenih soli, kojih raztopina da potoku izredno modro barvo.

Voda, v kateri ne ršpevajo bakterije.

V Kanadi je tudi mnogo vod, ki so posebnost v znanstvenem oziru. V bližini naselbine Zanfi izvira izpod skalovja potok, ki se imenuje Silver-Creek. Voda je tako popolnoma čista ali sterilizirana, da ne morejo v njej prospovati nobene bakterije ali glivice. Zajeli so iz tega potoka večjo količino vode in jo izpostavili velikomestnemu ozračju. Navadna in odprta voda je tekom četrta u prenapolnjena z raznim prahom in z glivicami, katere je prinesel veter. V vodi iz Silver-Creeka pa se tudi po nadaljšem času ni razvilo nikako glivično življenje. Učenjaki trdijo, da teče izvirek potoka skozi srebrno rudo in odnaša seboj srebro, kojega malenkostna količina zadostuje, da se zaduši vsaka bakterija.

Še druge vodne posebnosti.

V vzhodni Afriki je reka, koje voda je naravna grenčica. V Čile v južni Ameriki je vrelec, ki je pri izviru slan kakor morska voda. V Združenih državah je znan izvirek, kojega voda ima 80 stopinj toplote. V Mehiki je vrelec, ki je nevaren, da se ne užge, ker plava na površini vode olje. Indijski veletok Ganges vsebuje večje količine radija in radi tega uporabljajo že od pamtiveka njegovo vodo v razne zdravilne svrhe.

Naša stara majka zemlja nas prese- neča vedno znova s svojimi čudovitimi posebnostmi.

Planinka čaj

Bahovec je važno in tekom mnogih let preizkušeno domače zdravilo iz planinskega zdravilnega rastlinstva.

Zavitek Din 20.— v apotekah.

841

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Janž na Dravskem polju. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 16. t. m. v tukajšnjem Društvenem domu ob treh popoldne prelepo in podučljivo spevoigr »Mala pevka«. Prijatelji poštenega razvedrila prisrčno vabljeni!

Vojnik. Prosvetno društvo, pevski odsek, vprizori dne 16. oktobra »Hlapca Jerneja« v proslavo 15letnice dr. Krekove smrti.

Gornji grad. Katoliško prosvetno društvo v Gornjem gradu priredi v soboto dne 15. oktobra, ob 8. uri zvečer, ter v nedeljo dne 16. oktobra ob treh popoldne v društveni dvorani lepo narodno igro »Miklova Zala«.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Tudi naše Prosvetno društvo je s skromno prireditvijo počastilo spomin 70letnice Slomškovice. Ni bila sicer to tako slovesna proslava, vsaj na zunan ne, kakor je bila ona pred 20 leti, ko smo praznovali 50letnico Slomškovice smrti. O Slomšku nam je takrat govoril g. dr. Hohnjec, fantje in dekleta pa so predstavljali »Divjega lovca«. Jedro naše letošnje proslave, ki se je vršila dne 25. septembra, je poleg deklamacij bil govor, katerega je imel naš rojak ter bivši srezki šolski nadzornik g. Franc Lužnik. S krepko besedo je med prav živahnim pritrjevanjem poslušalcev ob ključku svojega govora povdral, da hočemo načelom, katere je tako vneto širil slavni naš vladika, ostati zvesti vsikdar! Pevski zbor je pod vodstvom g. Joškota Časla zapeł

Koliko papirja porabijo časopisi?

Časopisi vsega sveta porabijo, kakor so izračunali, približno 3 milijone 750 tisoč ton papirja na leto. To je razumljivo, če pomislimo, koliko papirja porabi en sam časopis, znani »Chicago Tribune« za navadno nedeljsko številko toliko papirja, kakor ga je mogoče izdelati iz lesa, ki zraste na 120 ha gozda. To je približno 800 do 900 ton ali 35 vagonov lesa.

1000 let star ruski rokopis.

Ekspedicijska ruske akademije znanosti je v južni Rusiji odkrila rokopis iz leta 1068. Ta rokopis je napis na takozvanem Tmutar-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

»Utihni, Sita! Stari Tomaž in pater Sahib naju bosta gotovo iskala in tudi našla!«

Zvedela sva. Otroka sta prenočevala pri nekem starem kristjanu, Allah ga pogubi, ki ju je podučeval in mnogo sta tudi občevala s patrom. Starec ju bo iskal in svečeniški glaur nam bo naščuval policijo na vrat. Edina rešitev je bila: izginiti v Bombayu.«

Ali je poslušal napeto in je stopal molče poleg tovariša.

»Si siguren, da ti ni nikdo sledil?«

»Nikomur se niti sanjalo ni, da prepeljava živo blago.«

»In voz?«

»Prodala sva ga z voli vred.«

»Presneta stvar! To nam še lahko prekriža vse račune.«

»Kako misliš?«

3

»Vsekakor moramo tudi druge naložene naloge hitro dovršiti.«

Po stranskih ulicah sta dosegla v bližini pristanišča oni del mesta, v katerem prebivajo sami mohamedani.

Približala sta se hiši, v kateri sta stanovala skupaj s Sahibom.

Pri vstopu vpraša Sahib:

»Vse v redu?«

»Da, vse!«

Hišo obkroža štirivoglato dvorišče in je dvonadstropna.

V drugem nadstropju na oni strani, ki ni na ulico, sta nastanjena v sobici Rama in Sita. Vrata so zaklenjena od zunaj in pred vhod so naloženi prav visoko zaboji.

Rama je vse preiskal in odkril tudi ono mesto, kjer so nekoč vodila vrata ven na verando.

Otroka sta klečala na tleh in molila večerno molitev. Siti nakloni molitev mir in tolažbo. Deklica je kmalu zaspala, fantku pa ne dajo razne misli miru.

Imel je velike in pravzaprav dvojne skrbi:

poleg Slomškovih »Predica« in »Večernica« še tri druge pesmi. Da pa je bilo še nekaj za smeh, so poskrbeli naši fantje, ki so s sodelovanjem gđe. Tončke K. vprizorili »Kovačevega študenta«. Med odmori so se oglasili še tudi tamburaši. Udeležba od strani domačinov bi bila lahko večja. Pohvalno pa moramo omeniti, da so se udeležili v lepem številu Ljubenci z g. kaplanom Babšekom ter Gornjegrajski z g. župnikom Šlandrom.

Šmarje pri Jelšah. Že za 25. september je »Slovenski Gospodar« naznanil našo veliko proslavo Slomškove 70. posmrtnice. Pa se je prenačil. Do takrat še nismo končali velikopoteznih priprav, namreč prepotrebne spopolnitve našega Katoliškega doma z dozidavo dveh za garderobo, knjižnico in manjše sestanke določenih sob. Dogotovitev in blagoslovitev teh prostorov in njih posvetitev Slomškovega spomina smo na najslavesnejši način opravili šele prvo oktobersko nedeljo popoldne po lepi zahvalnici v dekanjski cerkvi. Blagoslovitelj msgr. Vreže nam je pod milim nebom obrazložil zgodovino prenovljene dvorane in odra ter obeh prosvetnih sob, pri naslednji akademiji v prenapolnjeni dvorani pa nam je v slavnostnem govoru razkazoval Slomškovo rodoljubno delovanje; vredno, da se ga vsi zavedni Slovenci čimdalje tembolj hvaležno spominjamo. Z napeto pozornostjo smo poslušali deklamacije Kampuševe deklice iz Stranj in Hribernikovega fanta od Sv. Barbare, ubrano prepevanje našega ženskega in mešanega zbora ter zelo zanimivo predavanje domačina, slušatelja zagrebškega pedagogija g. učitelja Viktorja Roma o Slomšku, ljubitelju šole in vzgojitelju naroda. Krasen zaključek vrlo dobro uspele prireditve so napravila naša kmečka dekleta s trodejanko: »Prisegami«, ki so jo igrala s tolikim veseljem in s takim umevanjem, da smo jim pri srčno hvaležni in se te poučne igre že zopet udeležiti želimo. Vse odmore je praj lepo izpolnjeval naš šele tri mesece stari fantovski tamburaški zbor, ki nas je tudi še po prireditvi tako imenitno kratkočasil, da smo še par Slomškovih pesmi zapeli. Vsa čast in iskrena zahvala načelnstvu in nadzorništvu naše kmečke posojilnice, ki nam je z velikodušnim darom dozidave prepotrebni prosvetnih prostorov h Katoliškemu domu pripomoglo k

tako veličastni proslavi Slomškovega spomina!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Na Slomškovo proslavo, ki smo jo imeli dne 18. m. m., so nas veselo pošetili bratje Hrvatje iz Vinagore in so nam pripomogli, da je Slomškova proslava pri nas tem lepše uspela. Dne 2. oktobra pa je naše prosvetno društvo vrnilo bratom Hrvatom njihov obisk. Precejšnja množica naših faranov se je zbrala na Vinagori, da še smo skupno z brati Hrvati proslavljali Slomška. Vprizorili smo tam tudi igro »Razvaline življenja«. Igro smo morali vprizoriti na prostem, ker tam nimajo dvorane. Udeležba je bila izredno velika, ker na Hrvaškem, zlasti na Vinagori, je gledališka igra velika redkost. Tamošnji vlč. g. župnik Vukina nas je vesel s svojimi društvi sprejel in nam iz srca želel, da bi mi že kaj kmalu častili svojega škofa na oltarju.

SLOMŠKOVA PROSLAVA V PTUJU.

Preteklo nedeljo je župnija sv. Petra in Pavla v Ptuj na svečanosten način proslavila sedemdeseto obletnico Slomškove smrti. Hvale in posneme vredno je, da so pri ranem cerkvenem opravilu verniki v najobilnejšem številu pristopili k mizi Gospodovi, darujoč sv. obhajilo za veliki namen in srčno težnjo našega naroda, naj bi Bog odlikoval tega največjega sina našega naroda in z njim ves narod s častjo oltarja. Pri poznem cerkvenem opravilu je imel govor predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Holcman. Z živahno poljudno besedo je na nazoren način predložil poslušalcem Slomška kot velikega prosvetitelja našega ljudstva. Slomšek je utemeljitelj naše prave ljudske kulture in slovenske prosvete. Bil je globoko preverjen, da more na pozornici človeštva v naprestani medsebojni tekmi in v ostrem boju za obstanek, ki se vrši med narodi, zmagati in vztrajati samo tisti narod, ki v skladu z božjo previdnostjo gradi in usvršuje svojo lastno kulturo ter z njo prinaša duhovne dobrine za vse človeštvo. Kot od Boga poslan graditelj te kulture in prosvete, ji je v globini naše ljudske duše položil dva gradnja temelja: katolištvo in slovenstvo. Da bi zgradba naše narodne prosvete šla ne samo v vis kakor nekak nebotičnik ter bi bila odlika in prednost nekaterikov, marveč da bi

vse ljudstvo bilo njen nosilec, je Slomšek vse sloje in dele našega ljudstva zajel in zavzel za izobrazbo. Hoteč našo zveličansko narodno omiko ohraniti gnilebo in propada, je vojeval ostro borbo zoper vse bacile nekrščanstva v javnem življenju. V knjižici za mladeniče »Življenja srečen pot« je zapisal strahovito obsodbo pisarjev nekrščanskih knjig in slabih časnikov, imenujoč jih pomagače samega hudočca. Naše nastopanje in prizadevanje zoper nekrščanski tisk, zoper slabe knjige in liste je naloga, ki nam jo je sporočil in izročil Slomšek. Slovesno sv. mašo je imel ob obilni asistenci g. župnik Alfonz Svet. Popoldne ob treh je bila slavnostna akademija v mestnem gledališču s pestrnim, prav srečno sestavljenim programom, kojega proizvajanje je pod vodstvom g. p. Konstantina prav dobro uspelo. Na sporedu so bile pevske točke, deklamacije, prizori, spevoigre, proizvajanje Slomškovih pesmi. Med odmori je pod večjim vodstvom g. p. Miroslava Godine igral tamburaški zbor minoritskih gojencev. Spominski govor je imel g. Edvin Bojc, ki je s slikovito in zanosno besedo risal občinstvu lik velikega našega narodnega voditelja in buditelja ter s krepkimi potezami poudaril glavne momente Slomškovega življenjskega dela. Akademija je bila prav dobro obiskana, med navzočimi sta tudi bila g. župan Jerše in bivši župan g. dr. Senčar. Ptujška proslava je bila na višini, ki je dostojna spomina nesmrtnega Slomška.

Nevaren posel iskanja orhidej.

Kraljica iz Sabe in orhideje.

Ko se je pripravljala kraljica iz Sabe, da poseti kralja Salamona, se je domislila, da zlato za tako modrega vladarja nikakor ni primerno darilo. Na stotine nasvetov glede obdarovanja je bilo predloženih od njene okolice, a nobeden ji ni ugajal. Slednjič ji je svetovala priprosta dekla orhideje. Kraljica se je oklenila tega nasveta. Pustila je izkopati drevesa, na katerih so rasle orhideje in je peljala seboj kar cela drevesa, da je zgledala njena ka-

Predvsem ni znal, kaj neki se bo zgodilo z njim in s sestrico. Pater ga je že večkrat svaril, naj se čuva tujcev in posebno še mohamedanov. Nikar naj ne poseča predstav kačjih zagovornikov ali zarotovavcev. Ako so ti prijazni napram dec, snujejo vsikdar nekaj hudobnega. Oni so ti isti, ki kradejo otroke. Ni ubogal in sedaj se je zgodilo, kar mu je napovedal pater. Globoko kesanje se je oprijelo njegovega srca. In njegova sestra se je morala pokoriti z njim vred. Jokal je, ihtel ter molil, ljubi Bog mu naj pomaga, bo že vse zaupal patru in nikdar več ne bo šel h kačjim zarotovavcem.

Še nekaj ga muči. Ni mu bilo znano, kaj da nameravajo hudobneži. Iz pogovora obeh tolovajev je razbral, da snujeta zlobne načrte še proti nekemu drugemu in se močno bojita za slučaj, da bi zvedela oblast o ropu otrok. Ako bo enkrat prost, bo vse povedal patru in bo tudi pomagal onemu ogroženemu možu. Tak je bil njegov trdni sklep.

Slednjič je zahteval tudi od njega spanec svoje pravo.

Ob taistem času so sedeli skupaj trije zarotniki in kovali načrte. Sahib je govoril:

»Najboljše je bilo zate, Omar, da si se zatekel v Bombay. V Gudjeratu bodo peklenko pazili. Poročilo sem poslal takoj. Upam, da bodo zadovoljni. S tema zadnjima si se polastil prvostnega plena. Nekaj takega je hotel imeti naš khan (zapovednik). Ako se bo cela zadeva nekoliko umirila, potem mu lahko pošljemo otroka. Mladec je krepak in izvrstno sposoben za ladjo. Khan rabi sužnja za kurjača, ker je prejšnji izdahnil pod udarci biča. Ako bo enkrat izginil v trupu ladje, ne bo zagledal solnce, dokler se ni prelevil v vernega muslimana. Cesar mu ne bo mogel ucepiti duhovnik, mu bo ubil bič. Bič pa prepriča slednjič vsakega. Hahaha! Če pa ne, bo pač poginil, kaj pa je življenje sužnja kristjana! Dekletce je vitke postave in baš take želi imeti stari Sulejman. In ono drugo, ono drugo, da, pojutrašnjim se bo pričelo razpletati.«

Ko je poklical pater policijo, so mu uradno tole sporočili:

kanskem kamnu na otoku Taman in popisuje, kako je ruski knez Gleb meril led na obali Azovskega morja. Kamen bodo shranili v leningradskem muzeju.

Zdrav človek in potenje.

V poletnem času se marsikdo močno potí, in če ima denar, si celo privoščí hladilnih pijač. — Najbrž nihče ne pomisli, koliko vode pride pri potenju skozi njegovo kožo. So zelo različne te množine in v prvi vrsti odvisne od množine popitih pijač in zavžitih jedil. Da so pa količine vode gotovo zelo velike, pa dokazuje že dejstvo, da zdravemu človeku tudi po ziml,

ravana kakor potujoči gozd. Kralj Salamon je duhal nepopisni vonj orhidej in občudoval barvo, ki je rahla in vendar tako bogata, bil je kar očaran od rajskega cvetja orhidej.

Privlačnost orhidej je preživela več tisočletno dobo. Dragoceno kamenje iz Salamonovih časov je zakopano po grobnicah že davno pozabljenih kraljev, kras orhidej živi še danes.

Dragocenost orhidej!

Cela premoženja se izdajajo za orhideje. Eden cvet stane 30 Din ali pa tudi 20.000 Din, kako redek pač je. Iskalci orhidej žrtvujejo večkrat celo življenje, da izsledijo le en cvet, ki je posebna redkost. Nabiralci orhidej, ki se skrivajo po džunglah Južne Amerike, po otokih pod Indijo: na Sumatri ali Borneju in na Madagaskarju ob Južni Afriki, doživijo mnogo več nego lovci na slone, leve, tigre in gorile.

Orhidej je na tisoče in tisoče vrst. Med izredne posebnosti prištevajo cvetje, ki sliči malim ptičem in metuljem z razprostrtimi peruti.

O južnoameriškem nabiralcu orhidej pripovedujejo to-le:

Nastopilo je deževje. Približal se je čas, ko bi naj odpotoval, a še ni našel dragocenega in redkega cveta orhideje. Prinesel mu je Indijanec zbirko kakih 100 komadov. Med temi je bila tudi orhideja, kakoršne še ni bil videl. Vzel jo je v roko, da bi jo radi izredne krasote natančneje ogledal. Skozi mravno svetlobo, ki je prodirala skozi goščo ovijalk, so se svetlikale barve cveta, kakor bi bile žive. Imel je pred seboj orhidejo, pač najlepšo, kar jih je sploh kdaj videl. Naenkrat pa se je pričelo na listju cveta nekaj gibati — nabiralec je pogledal to čudno gibajočo se stvar proč in skočil na stran. To, kar je držal v roki, sploh ni bila orhideja, ampak ena najbolj strupenih kač!

Najbolj čudovita lastnost orhideje je ta, da zna natančno prevzeti obliko

drugih rastlin in živali. To spreminjanje cveta pač ni ničesar drugega, nego naravna samoobramba.

Nevarnost iskanja orhidej.

Vsaka džungla v: Mehiki, Panami, Ekvadorju, Braziliji, Orinoku in na Madagaskarju je že zahtevala smrtne žrtve strastnih zbiralcev orhidej. Iskalci tega tolikanj redkega cveta imenujejo z največjim spoštovanjem imena pionirjev, onih mož, ki so se odrekli po cela leta civilizaciji, gledali neprestanim nevarnostim v oči, da bi odkrili nove, še nepoznane vrste orhidej. Iskanje orhidej je vedno združeno z navadnimi nevarnostmi, kakor: sovražni domačini, mrzliza, divje zveri, strupene žuželke in kače. Orhideje rastejo in cvetijo največkrat na vrhu visokih dreves. Kolikokrat nastane za iskalca vprašanje: Ali naj spleza na drevo, ki je s'oro sigurno gnezdišče kač? Ako se ne more polastiti cveta s pomočjo lasa, mora drevo podreti z orhidejami in kačami, kakor je to storila kraljica iz Sabe.

Doživljaj Angleža.

Gotovi Hamlin, ki je iskal orhideje po otoku Madagaskar, je zadel pri tem poslu na posebno težkočo. Ko je dosegel Moyambassa pokrajino na otoku, je vztrajal poglavar na tem, da se mora zvezati Anglež, ako hoče tamkaj ostati, s kraljevo rodbino. Hamlin je prevzel čast poglavarja in se je podvrgel obredu, ki je predpisan za sklep krvnega sorodstva s kraljem. Kralj je poslal na lov orhidej svojega svaka, a je zapretil Angležu, če se bode svaku kaj pripetilo, bo nosil on odgovornost. Istočasno je opozoril kralj krvnega brata še na jaguarje, ki prežijo po džunglah in so na Madagaskarju posebno krvoločni. Svarilo ni bilo zastoj. Jaguar je mežikal s kraljevim svakom in si ga je privoščil s kožo in lasmi. Ko je zvedel kralj o smrtni nesreči, je zapovedal, da se mora Hamlin pokoriti. Dal mu je na izbiro: Ho-

če li, da ga namažejo z oljem in sežgejo na grmadi, ali pa mora prevzeti celo družino od zveri povžitega sorodnika? Anglež se je odločil za prevzem družine.

Tigrova orhideja.

Fostermann, nemški nabiralec orhidej, je odkril nad 40 vrst. Nekega večera se je nahajal v največji goščavi v Siamu v Indiji. Pred zatonom solnca je še gledal skozi daljnogled in zagledal prekrasno orhidejo visoko na drevesu. Bal se je, da bi ne mogel drugo jutro dognati pravega drevesa. Razdelil je celo družbo na dva dela. Eden od spremljevalcev se je podal naprej, da bi poiskal taborišče, Fostermann je ostal pri drevesu. Naenkrat mu je udaril na uho pretresljiv krik. On in njegovi ljudje so brželi na pomoč. Odkrili so sled tigra in ničesar drugega. Tovariš je zginil. Drugo jutro so prodrli globokeje v pragozd in našli preostanke tovariša, katerega je bil tiger zagrabil, raztrgal in požrl. Smrtni žrtvi je poskrbel Fostermann za vedni spomin na ta način, da je imenoval nesrečni cvet »tigrovo orhidejo«.

Usodepolni prevoz orhidej.

Ni čudež, ako so orhideje med tigri in divjimi poglavarji tako drage cene. Pa tudi tedaj, ako je kedo katero odkril in jo spravil srečno do pristanišča, je prepeljava rastline iz džungle po morju tolikokrat brezplodna. Od 27.000 iz Južne Amerike na ladje naloženih orhidej sta prestali prevoz v Evropo le dve. Od pošiljke v Nemčijo, ki je obsegala 1000 redkih vrst s Filipinskega in Bonin otočja, so vse ovenele.

Ako pa tudi pride katera v evropski cvetličnjak, ne cvete pod umetno ustvarjenimi pogoji.

Vinske sode, rezan in tesan les, bukova drva, cepano in žagano kolje prodaja ali zamenja za dober vinski mošt Gailšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

ko se niti najmanj ne poti, izhlapi skozi kočo približno 1 liter vode na dan.

Mati in kača.

V Italiji se je dogodil v kraju Forza de Agio čuden slučaj, da sta napadli kači otroka in mater. Neka mati je šla s svojim šestletnim sinčkom počivat pod senco velikega kostanja. Ko se je za nekaj trenutkov oddaljila od sinčka, je slišala, kako otrok joka. Ko je prihitela nazaj, je zapazila, da se je dolga črna kača zagrizla v ustnice otroku in se ovila otroku večkrat okoli vratu tako, da se je otrok že dušil. Ko je hotela kačo odtrgati od otroka, se ji to ni posrečilo,

»Neznatna sled je najdena. Na neki majhni postaji je bil v največji naglici in pod slepo nizko ceno prodan voz z volji vred. Popis se ujema z našimi ljudmi. Sedli so v vlak proti Bombayu, so pa tukaj neznano kam zginili. Potniki niso izstopili na nobenem kolodvoru na otoku. Najbrž so se prepeljali v čolnu. Preiskave v luki in pri ribičih so v polnem teku. Gotovo so pa še lopovi v Bombayu. Kolodvori so zastraženi. Pojasnila, katera smo vam podali v zgorajnjih vrstah, niso za javnost! Vsaka nepotrebna beseda lahko škoduje celi zadevi. V par dneh boste imeli otroka. O nadaljnem razvoju vas bomo obvestili.«

Mama Hajani.

Prihodnji večer pri kosilu sta se opravičila oba pridigarja pri Mohamedu in obžalovala, ker ne bosta mogla priti sledeči dan.

»Svetniški mož, jutri ne bova utegnila uživati tvoje prisotnosti. Moreva odpotovati!«

Svečenik je nagrbnil obraz, kar je pomenilo, da bo moral ta dan gladovati.

»Mi je res žal«, — prišle so mu te besede iz srca, »zakaj pa odpotujeta?«

»Zaobljubila sva se. Allah naju kliče.«

»Zaobljuba?«

»Da, jutri je dan smrti svetega moža, Mama Hajane, prisegla sva, da bova vselej romala ta dan na njegov grob.«

»Saj nikakor ni daleč.«

»Ne, peljala se bova v avtomobilu, na grobu bova molila in nato večerjala v romarski hiši.«

»Romanje je sveta zadeva«, je vzdihnil Mohamed.

»Ako se pelješ z nama, svetec, znano nama je, da si revež, za avtomobil ter prehrano bi že midva poskrbela.«

Da, bila sta dobričini in odkrita prijatelja. Mohamed je v.s. vznemirjen prikimal, trojica se je razstala v najboljšem razpoloženju! Pridigarja sta obljubila, da prideta po Mohameda...

Proti večeru je že bilo, ko so se vzpenjali trije navzgor po hribu svetnika Mama Hajane. Vrgli so se na zemljo, se dotaknili tal s čelom in molili na pol glasno ono brezkončno suro, ki

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Dne 23. septembra je med 1. in 2. uro ponoči izbruhnil požar pri posestniku Ivanu Temant, Rošnja št. 26. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Ogenj je gotovo podtaknila zlobna roka, kar se tu pri nas često dogaja. Na kraj nesreče so prhiteli gasilci od Sv. Miklavža in od St. Janža. Gasilci od Sv. Miklavža so sami vlekli ročno brizgalno, katra tehtala 1400 kg, do sosednje vasi Loka. Tam se jih je usmilil posestnik Ivan Potočnik iz Loke, kateri je dal izmučenim gasilcem konje, da so lahko nadaljevali pot na pogorišče. Miklavžanom pomagamo na srca: bodite prijatelji gasilstva! Vsak jih lahko enkrat potrebuje, ker nesreča nikoli ne miruje! Torej: Na pomoč! — Gasilec.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukaj je tik pod hribom naše prijazne cerkvice mirno v Gospodu zaspal v svojem 23. letu vzoren mladenič Andrej Kapfer. Po svojih šolskih letih se je izučil za spretnega kolarja, pa božja previdnost ga je poklicala k vojakom. Ko je obbolel, so ga pripeljali domov, kjer mu je njegova ljubeča in skrbna mati zvesto stregla, saj je vedela, da kdor rad bolnikom streže, si rajski venec veže. Potrpežljivo je prenašal svoje bolečine skozi celih 16 tednov, saj si je med trnjen telesnih bolečin nabiral cvetke za svoj nebeški venec. Vsak mesec se je pokrepčal z angeljskim kruhom ter tako pokrepčan tudi s sv. popotnico v nedeljo dne 25. septembra odšel v boljšo domovino, ko ga še ni okužil hudobni in zapeljivi svet. Zapuстил je svoje drage domače in svoje tovariše, katerim iz svežega groba kliče: Glej tovariš, truplo moje, mlado še pa bo strohnelo, spomni se, da tudi tvoje kmalu bode odcvetelo! Bodi mu lahka zemljica!

Šetarova. Pred par leti se je izdala naredba, katera prepoveduje tujim posestnikom tukajšnjih travnikov, voziti in goniti živino po bližnjici čez zasebni most, ker smo se z bivšim lastnikom mostu nekaj spri. Pa poglejmo, kakšne ugodnosti nam je ta naredba prinesla! Od treh strani obdajajo tukajšnje

travnike tri večje vode (Pesnica, Globovnica in Velka), četrta stran pa meji na vaški pašnik; zato vodijo vse poti iz teh travnikov preko vašega pašnika. Ako pelje tuj voznik po bližnjici, vozi le malo po pašniku, ker se cesta kmalu odcepi na most. Če pa pelje skozi vas, kakor naredba zahteva, vozi po pašniku prav od enega konca do drugega, in se s tem povozí mnogo dobre paše, ker tukaj cesta ni strogo določena. Za tuje voznike ni v vaši primerne napajalnice, ker so vaški študenti v zaprtih dvoriščih, kjer nihče ne vidi rad tuje živine. Edino prosto napajalnice pa je na ostrem ovinku, kjer se z velikimi senenimi vozi zelo ovira promet, zlasti pa je nevarno, ker na tem križišču vedno drčijo avtomobili. Pri vožnji in posebno še sedaj, ko gonijo otroci na pašo, rada ubaja vaška živina s tuje skozi leso in odide v škodo. Tujim posestnikom pa se pot brez potrebe podaljša za polovico. Vse te neprilike bodo prenehale, ako vrnemo v jim posestnikom staro pot, ki so jo uporabljali že skoro 30 let.

Sv. Martina na Pohorju pri Slov. Bistrici. Dne 2. septembra dopoldne se je raznesla žalostna vest, da je preminul po kratki mučni bolezni g. Slavoj Dimnik, upravitelj banov. Dečjega doma v Mariboru in tajnik Počitniškega doma kraljice Marije v Šmartnem na Pohorju. Zapiplolala je črna zastava na Gasilnem domu, ki je naznanjala smrt. Leta 1928 je pokojni pripeljal v Šmartno na Poh. westfalske otroke in v kratkem času se mu je kraj in pohorsko ljudstvo tako priljubilo, da se je leta 1929 na njegovo spodbudo ustanovil v tukajšnjem kraju Počitniški dom. Tukajšnje ljudstvo ga je zaradi njegove prijaznosti in gostoljubnosti zelo spoštovalo. Od kar je Počitniški dom kraljice Marije, je ta del Pohorja pridobil mnogo na tujem prometu. Še isti dan se je brala sv. maša-zadušnica v farni cerkvi sv. Martina, katero je opravil vlč. g. župnik Alojzij Zdošek. Blagi pokojnik naj mirno počiva v beli Ljubljani! — Kakor v drugih krajih, smo tudi mi proslavili 70letnico Anton Martin Slomškovske smrti. Na predvečer se je zvonilo njemu v čast v farni cerkvi, prihodnji dan je bila v cerkvi, ki je bila polna vernikov, slovesna služba božja, ki jo je opravil vlč. g. župnik. Imamo v naši fari leta 1853 rojenega starca

Antona Unterlehnerja, ki stanuje pri trgovcu g. Leopoldu Vorša. Starac je še čil in čvrst za delo. Birmal ga je leta 1861 rajni škof Anton Martin Slomšek.

Polenšak pri Ptuj. V enem mesecu se res veliko spremeni. V večnost odhajajo stari in mladi. Nebesa se pa tudi vesele novih angelčkov. V začetku meseca je umrla radi pljučnice Marjeta Korenjak iz Ilušaka, stara nad 80 let. Žrtev materinstva je postala 24 let stara Marija Kranjc iz Lasigovec. Tri leta omožena s pridnim možem zidarjem Janezom, je letos povila prvorojenca, Micko. V otroški postelji se je prehladila, pritisnila je pljučnica in 14 dni po porodu je bila mrlič. Kot pridno šiviljo jo je dičilo to, da ni hotela delati ženske obleke po »modernem«, ampak vedno po »starem«, rekoč: »Vem, da bom dajala o svojem delu račun tudi Bogu, zato jaz ne delam »moderno«. Da, takih šivilj bi nam mnogo trebalo. Draga Micka! Lahko si položila račun pred večnim sodnikom, zdaj počivaš v hladnem grobu na eni strani s staro Korenjakovo, na drugi s svojo hčerko, ki ti je sledila par dni pozneje, stara tri tedne. — Angelj smrti je poklical tudi nežna bitja in sicer poleg Kranjčeve Micke še 1 in pol leta starega Šumenjak Franca iz Preroda in polletnega Majcen Joška iz Bračlavec. Naj se le vesele med angelci. Žalujejo starše pa naj tolaži zavest, da angelci prosijo za nje. Vsem prizadetim hišam in rodbinam, ki so vse naročene na »Slovenskega Gospodarja«, naše sožalje! — Pogorelo je novo gospodarsko poslopje posestnika Turšak Alojzija v Polencih. Zgorelo, razven strešnega ogrodja in slame, ki je bila že spravljena pod streho, ni nič. Vse se je rešilo. Goveje živine ni imel. Baj je škoda krta z zavarovalnico. Nesrečnemu posestniku je tudi lani pogorelo gospodarsko poslopje s slamo krito, ravno tako tudi preša. Stanovanjska hiša se vsikdar radi nasprotnega vetra reši. Kako je ogenj nastal: na tem novem velikem poslopiju, ki si ga je lani postavil z velikimi žrtvami in se še zraven hudo zadolžil, še se danes ne ve. — Dobili smo tudi lepega pohlevnega dežja, ki namaka tako hudo vsled suše žejno zemljo. Sadja imamo v obilnosti, ki se pa radi denarne krize slabo prodaja. Ljudje s strahom gledajo v prihodnost. Kaj bo, ko bo trebalo plačati davke, ko pa še za

je dobila ime po kravi in tvori nekako veroizpoved muslimanov.

Na polovici hriba so dospeli do grobne omar. Pred njo je klečal postaran mož in je bil ves zatopljen v molitev. Mohamedan je bil, duhovnik in očitno modrijan. Prihod tujcev ga ni motil, njihove bližajoče se korake je preslišal. Vsaj Mohamed je bil tega prepričanja in radi tega se je glasno odkašljaj.

Ves prestrašen mu je podržal Omar roko pred usta in mu dal s prstom znamenje, da naj molči.

Čisto potihoma je stopila trojica par korakov nazaj in je opazovala sključeno postavo.

Mohameda je oplazovala nevolja, molčanja sploh ni prenašal. Obrnil se je k Omarju in mu pošepnil:

»Kedo je ta svetec? Nisem ga še nikdar videl!«

»Kaj . . . ?« je vprašal ves začuden Omar in odgovoril: »Jaz sem le pridigar in ga ne poznam natančneje. Sicer je pa slaven daleč naokrog. Čerovnik in čudodelnik je. Ima v svoji oblasti, da

dela dragocene kovine zlato in srebro iz nič. Ni mi znano njegovo ime, pač pa sem čul že večkrat o njegovih čudežih.«

Mohamedu so zaprle te besede sapo, ni znal odgovora, le na dolgo zategnjeni »Ooooh« je privrel iz njegovih od začudenja odprtih ust.

»Ako se zanimaš zanj«, je nadaljeval Omar, »potem . . . zakaj pa bi ne govoril z njim? Tebe je odlikoval Allah, si vendar duhovnik; midva sva pa le revna oznanjevalca prerokove besede.«

Počasi si je Mohamed le opomogel in zagrabil za nit pogovora.

»Ali je res tako? Ali je res tako?«

Od nestrpnosti je začel prestopati z ene noge na drugo, gotovo bi bil zmotil svetnika v molitvi, če bi ga ne bil zadržal Omar.

Mohamed je klepetal vse mogoče prav zmešano. Sam ni znal, kaj je pravzaprav blebetal, tako zelo ga je presunilo dejstvo, da je mož čudodelnik, ki zna delati zlato.

»Pst!« je posvaril Ali oba, »se je že zganil.«

(Dalje sledi.)

pač pa je pretrgala kačo. Takoj nato pa je iz skrivališča v bližini švignila proti materi druga kača in jo močno obgrizla. Mater so prepeljali takoj nato z že mrtvim sinčkom v bolnišnico.

Mož, ki duha smrt.

V Varšavi so delali poskuse z nekim možem, ki more v resnici z nosom izgovoriti, kdo od bolnikov bo umrl. Moža so peljali v različnih bolnicah k 200 nevarno bolnim in v štirih slučajih je mož napovedal smrt, ki je v resnici nastopila v teku 48 ur. Drugim težko bolnim pa je napovedal ozdravljenje in to je pravilno uganil.

==